

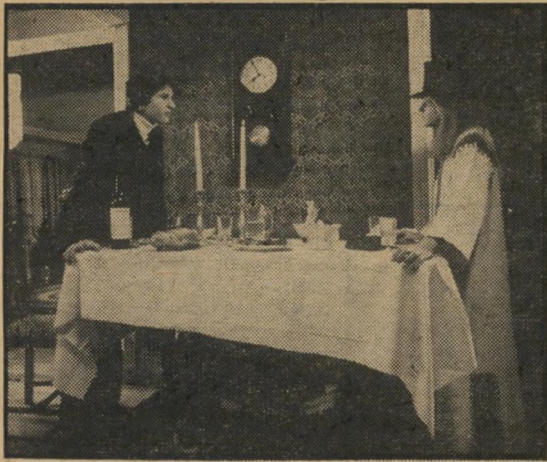
זה סביבי התפלוטו בבוקר, והחלטתי שאר-מה היא העניין היחיד שעליו אפשר להישען באמת. אמר. והוא המשיך לרכוש פרקעות ולהגדיל את חוותו, גם כאשר עלתה שוב קרנו בקולנוע, הפעם בדמות שונה, בשלה, ומלאה ביטחון עצמי, כי גנגסטר הוותיק באל תגענו בכסף זה של ז'אן בקר. מאז הקיש, הרגזו, הוקן שיועד מה המבורג, העיקש, הרגזו, הוקן שיועד מה הוא רוצה ויכול להכניע את הצעירים הנמרצים ביותר המעזים לעמוד בדרכו, מפסקה המיטרה של עולם אינו מאבד את עשתנותיו (הוא גילם את מגרה) ואשר, למרות גילו, אינו חושש להשתמש בר אגרופיו, או הפושע הנבון והמנוסה, שכל מיבצע שלו הוא מלאכת-מחשבת. כמה מסרטיו הוכיחו שהוא מסוגל לא רק לשי-חק את עצמו בצורה משכנעת מאד, אלא

לשטן עיניים כחולות

הילדה בבית שבמורד הש-דרה (לימור - ארצות-הברית): זהו מותחן בעל יומרות פסי-כולוגיות הובקות עולם ומלואו: ילדה בעלת עיניים תכולות ושיער מלאכי טומנת בחובה את הזרע האכזרי המסית, המדוח והרוצח. אבל לא זו בלבד שתום מופלג למראית-עין מכסה אצלה על יכולת של רצח-בדם-קר, זהו רק מסווה להשליכות על העולם האנושי היום בארצות-הברית - עולם זעיר-בורגני הרוף מיעוטים באשר הם מיעוטים - איטלקים, יהודים או סתם מהגרים, חברה המקיאח מתוכה את יוצאי-הדופן, ויוצאי-הדופן הבאים להיפרע ממנה.

העולם הזעיר-בורגני של העיירה האמריקאית הטיפוסית מגולם בדמותה של אלכסיס סמית, הגברת המושכת בחושים של חיי העיירה ותושביה, ומחפה על בנה, שהוא סוטה-מין מסוכן, בכוח ממונה והשפעה במקום. לתוך אותו עולם סגור, שבו יכולים אנשים בעלי עמדות-כוח לחפות על סטיותיהם מבית, באה חזרה, ילדה מזורה, עצמאית, המת-נהגת כבוגרת לכל דבר, בדמותה של ג'ודי פוסטר (הלוליסה החדשה של הברד האמריקאי, המוכרת כבר מנהג מונית), ומערערת את ביטחונם העצמי ושאננותם של השכנים. ילדה-אשה זו, שחונכה על-ידי אביה להיות נאמנה לעצמה בלבד, מוצאת את עצמה בעימות מסוכן עם הזעיר-בורגנות, עם עולמם של המבורגים המושחתים-לכאורה, כשהיא מת-נקמת בהם לפי מיטב כשרונה ושכלה המפותח מעבר לגילה.

פוסטר וג'קובי - סימליות מיותרת

כל התיאוריות הללו, של ניקמת המיעוט הכישרוני (היא לומדת עיברית מתקליטים, וזוכה בהערת-ביקורת מפי אחת הדמויות שבסרט, בדבר המינהגים המוזרים של בני-עמה היהודים), היו יכולות להיות יפות מאד אילו לא נוצלו, כמצופה, לצורך עלילת-מתח מלודרמתית למדי, העמוסה בהרבה שאבלונות שיטחיות.

ז'אן גאבן ב"הנשיא" האדמה היא העיקר

גם לחרוג מעל ומעבר לדמות זאת. מוסר בפני עצמו. הוא הצחיק כליגונר-בדימוס שגבו מקושת בכחובת קעקע של מודיליאני (בסרט שהטוויזיה הישראלית שידרה, במיקרה, יום לפני פטירתו), והאפיל על כל הבורות הצעיר רים שהופיעו לצידו, כולל אלן דלון (ב-חברת הסיציליאנים). בשנים האחרונות הפך מוסר בפני עצמו. איש שתפרו עבר רו תפקידים, וכותבי-דיאלוגים כמו מישל אודיאר ואחר-כך פאסקל ז'ארדן כתבו שורות מפלפלות במיוחד עבורו. אבל הוא עצמו נותר איכר בנשמתו. לא שכחתי שנולדתי בן העם הפשוט, ואני עדיין כזה". נהג לומר. כשאגמור לשחק, אקדיש את עצמי לרובה ולכלבים שלי". הוא נפגע עמוקות כאשר האיכר רים הנורמנדיים הפגינו, לפני 10 שנים, על אדמותיו והאשימתו ב"צברנות". בן שכונת העוני לא יכול היה להבין את התנגדותם לו, כי הרי כמוהם ידע מה ערך הקרקע, ואם צבר אותה היה זה רק מתוך הערכה אליה. כל מה שהוא צבר, צבר למען ילדיו. "אם ירצו למכור אחרי מותי, זה עניינם". נהג לומר. "אני נאלץ תי להתחיל בלי מכססים. הם, לפחות, יכולים להתחיל את החיים עם כל הקלי-פים החזקים בידיהם". ובמחשבה זו, הלך בשלווה לעולמו.

מוצבה לנסיך

התמים (גורדון, תל-אביב, אי-טליה) - סרטו האחרון של לוקינו ויסקונטי הוא מצבה מו-

זרה למדי, למי שהיה אחד היוצרים החשובים של הקולנוע האיטלקי דורך שלאחר מלחמת-העולם השנייה. סרט זה, המבוסס על סיפור מאת גבריאלה ד'אנונציו, הסופר הנערץ על הפאסיסטים האיטלקיים, מנסה בעת-יבועונה-אחת ל-המחיש את ד'אנונציו, להציג את תורתו ולהוקיע אותו גס-יחד.

התוצאה היא מין שעטנו שבו מגיעות תכונותיו של ויסקונטי, כפי שהצטיירו בכל סרטיו האחרונים, לידי שיא. הסיפור מלודרמאטי להפליא: אציל הרואה עצמו עומד מעל ומעבר למוסר הבורגני, ומנהל רומן עם בת-מעמדו בידעיתה המלאה של אשתו, אינו יכול לשאת את הרעיון שאשתו הרתה לגבר אחר.

מאחרי סיפור זה חוזר ויסקונטי לתאר את אצולת המאה שעברה בכל הדרה וגינוניה, ואי-כי ברור שמדובר במעמד השרוי בתהליך של ריקבון, אי-אפשר שלא לחוש את התפעלותו של הבמאי מעצם האסתיות והעדנה של גיבוריו הנידונים-לכלליה.

אולם, מצד שני, סובל הסרט מכמה ליקויים תמוהים. למשל, חליהוק. ג'יאנקרלו ג'יאני וסטפאניה סאנדרלי, ש-

ג'יאנוני ואו'ניל - ניוון מיותר

התמחו בתפקידים עממיים מאד, נאלצים לפתע להעמיד פני אצילים, והדבר קשה עליהם ביותר. שנית, יחסו של ויסקונטי לנשים (שאותן לא אהב במיוחד), מתבטא בעצם העובדה שגם הגברת סאנדרלי וגם ג'יאני או'ניל שובות את העין פחות מאשר בסרטים קודמים.

לחסידי השדים

תחייתו של פיטר פראוד (אורלי, תל-אביב, ארצות-הברית) - חסידי האותות משמיים,

השדים, הרוחות, גילגולי הנשמות ושאר מדעי המיסתורין, יכולים שוב לשמוח: עוד תעלומה המיועדת להם בלבד, מוגשת ברוב הדר ופאר בסרט זה של ג'י לי תומפסון.

מעשה בפרופסור צעיר שסובל מסיסטים נוראים ובלתי-ברורים. הוא עובר טיפול אצל חבר-לעבודה, מומחה ל-פאראפסיכולוגיה, שמגלה חישי-מרה כי מדובר כאן בגילגולי-נשמות. הפרופסור הצעיר אינו אלא גירסה חדשה של מי שחי לפני כמה עשרות שנים בחלק אחר של ארצות-הברית.

המשך הסרט, המשלב בליי-אחך את סיוטי הפרופסור עם השלבים לגילוי העבר או, ליתר דיוק, לחשיפת גורל עצמו בגילגול הקודם, מוביל את הגיבור לעיירה בניו-אינגלנד, שם הוא מגלה את מי שהיתה פעם רעייתו ועתה היא כבר אשה מבוגרת, ואת בתו, נערה יפהפייה, שבה הוא מתאהב מיד.

הדרך שבה מובילים הבמאי והתסריטאי מאקס אתרליך (שעיבד סיפור מקורי משלו) את העלילה, משאירה מעט מאד ספקות לגבי מה שעומד לקרות, מאחר שהסיסטים הופכים, שיגרתית למדי, תחויות מדוייקות של המציאות. מאידך, מי שמצפה למצוא כאן רמזים דקים לתורת-

או'ניל וסאראזין - גילגולים מיותרים

זת נסתרות, או מצפה אפילו לטבילה בתוך תסביכי-אדיפוס מתבקשים-מאליהם (גילגול נישמתו של האב, המתאהבת בבת-שלו), עשויים להתאכזב משום שהסרט, למרות הנושא שלו, הוא שקוף לחלוטין, ואין למצוא בו דבר מלבד מה שמוצג ישירות על הברד.